

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám:

D.232/12/2024.

A tanács tagjai: Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Andriská Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező:

Állami Számvevőszék
(Budapest, Apáczai Csere János u. 10.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője:

Dr. Bordás Ádám
kamarai jogtanácsos

A beszerző:

Keszthelyi Kórház
(Keszthely, Ady Endre u. 2.)

A beszerző képviselője:

Dr. Garancsy Georgina ügyvéd
(Budapest, Amfiteátrum utca 18., IV/14.)

A kérelmezett:

GI-SZOLG Kft.
(Budapest, Dobos u. 25.)

A kérelmezett képviselője:

Dr. Bűrös László ügyvéd
(Budapest, Kinizsi utca 21-25.)

A beszerzés tárgya és értéke: Reagens, fogyóanyag beszerzése – 47.971.200.-Ft, Kbt. mellőzése

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: ---

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben 2.000.000.-Ft, azaz kettőmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző és a kérelmezett által 2021. augusztus 25-én kötött adásvételi szerződés nem semmis.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben további 2.000.000.-Ft, azaz kettőmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a két bírság együttes összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkinestárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző mint vevő 2021. augusztus 25-én adásvételi szerződést (a továbbiakban: szerződés) kötött a kérelmezettel mint eladóval.
2. A szerződés 1. pontja szerint a szerződés tárgya a szerződés 1. számú mellékletében részletezett reagensek, kiegészítők szállítása.
3. A szerződés 2. Szerződéses érték pontja az alábbiakat tartalmazta:
 - „2.1. A Vevő által a szerződés ellenértékeként az Eladónak fizetendő összeg a mellékletben szereplő árlista alapján számlázott összeg, mely DDP Vevő székhelye (INCOTERMS 2000) paritás szerint tartalmazza az áru, valamint a jelen szerződésben későbbiekben szereplő egyéb szolgáltatások ellenértékét. A tételes árlistát a jelen szerződés 1. sz. melléklete tartalmazza.
 - 2.2. A szerződés 1. sz. mellékletében meghatározott árak a szerződés hatályba lépésétől 2022. szeptember 01-ig kötöttek tekintendők, amennyiben a HUF/EUR átváltási arány tartósan 370,-HUF/EUR érték alatt marad.
 - 2.3. A szerződés ellenértéke a jelen szerződés 3. pontjában foglaltak szerint kerül kifizetésre.”
4. A szerződés 3. Fizetési mód pontja az alábbiakat tartalmazta:
 - „3.1. Vevő a szerződés ellenértékét az áruknak a jelen szerződés 4.2. pontjában rögzítettek szerinti leszállítását követően, az Eladó által kiállított számla alapján annak kézhezvételétől számított 30 napon belül az Eladónak az OTP Bank Nyrt. banknál vezetett 11716008-2012526000000000 számú számlájára történő átutalással fizeti meg.
A fizetés abban az időpontban számít teljesítettnek, amikor Vevő bankja Vevő számláját a kifizetésre kerülő összeggel megterheli.
Fizetési késedelem esetén Vevő a késedelem időtartamára a Ptk.-ban meghatározott késedelmi kamat fizetésére köteles.”
5. A szerződés 4. Szállítási feltételek és határidők pontja az alábbiakat tartalmazta:
 - „4.1. Eladó az árukat Vevő székhelyére térítésmentesen szállítja le.
 - 4.2. A felek megállapodnak abban, hogy az áruk leszállítására folyamatos szállítás keretében kerül sor az alábbiak szerint:
Eladó a rész-szállítmány Vevő részére történt leszállítását követően jogosult a részszállítmány ellenértékét Vevő részére leszámlázni.
 - 4.3. Eladó előszállításra kizárólag a Vevő írásos hozzájárulása esetén jogosult.”

6. A szerződés 8.1. pontja szerint a szerződés 2021. szeptember 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad érvényben. Bármelyik fél jogosult a megállapodást írásban, indokolás nélkül, 30 napos felmondási idővel felmondani, a másik félhez intézett írásos nyilatkozattal.

7. A szerződés 9.3. pontja szerint a szerződés 1. számú melléklete a szerződés elválaszthatatlan részét képezi.

8. A szerződés 1. számú mellékletét egy ártáblázat képezte, amely tartalmazta a termékek sorszámát, kódszámát, megnevezését, kiszerezését, nettó és bruttó árát, az ÁFA mértékét.

9. A szerződés további mellékletét képezte a kérelmezett 2022. december 22-én kelt árajánlata a termékek 2023. évi áraira vonatkozóan, amely szintén tartalmazott egy ártáblázatot. A kérelmezett ezen árajánlatában rögzítette, hogy a megadott nettó árak 2023. január 1-december 31-ig érvényesek, amennyiben a HUF/EUR átváltási arány tartósan 430.-HUF/EUR érték alatt marad.

10. A beszerző a szerződés szerint 2021., 2022. és 2023. években az alábbi nettó kifizetéseket teljesítette a kérelmezett részére, a kérelmezett által kiállított számlák alapján:

Számla sorszáma	Teljesítés időpontja	Nettó összeg (Ft)
HU1116/2021	2021.12.02	189 000
HU1117/2021	2021.12.02	312 650
HU1147/2021	2021.12.09	70 000
HU1148/2021	2021.12.09	1 686 250
HU11836/2021	2021.12.16	323 000
HU1185/2021	2021.12.16	359 000
HU1261/2021	2021.12.23	19 000
Összesen (2021. év):		2 958 900
HU02/2022	2022.01.06	815 000
HU03/2022	2022.01.06	947 000
HU04/2022	2022.01.06	162 250
HU22/2022	2022.01.13	355 600
HU78/2022	2022.01.27	368 000
HU116/2022	2022.02.03	264 700
HU117/2022	2022.02.03	810 000
HU135/2022	2022.02.10	405 600
HU165/2022	2022.02.17	308 000
HU214/2022	2022.03.03	537 000
HU215/2022	2022.03.03	503 000
HU216/2022	2022.03.03	590 000
HU217/2022	2022.03.03	162 250
HU241/2022	2022.03.10	71 000
HU242/2022	2022.03.10	355 600
HU254/2022	2022.03.17	90 000
HU291/2022	2022.03.24	71 000
HU337/2022	2022.04.07	539 000
HU338/2022	2022.04.07	343 000
HU339/2022	2022.04.07	520 000
HU340/2022	2022.04.07	91 500
HU372/2022	2022.04.14	77 450
HU410/2022	2022.04.21	75 000
HU411/2022	2022.04.21	49 750
HU412/2022	2022.04.21	576 000
HU470/2022	2022.05.05	555 000

HU471/2022	2022.05.05	517 000
HU473/2022	2022.05.05	39 950
HU850/2022	2022.05.05	335 800
HU879/2022	2022.05.05	335 800
HU508/2022	2022.05.12	308 000
HU509/2022	2022.05.12	182 050
HU511/2022	2022.05.19	308 000
HU538/2022	2022.05.26	748 500
HU570/2022	2022.06.09	358 650
HU571/2022	2022.06.09	828 000
HU572/2022	2022.06.09	849 000
HU600/2022	2022.06.16	37 500
HU617/2022	2022.06.23	729 000
HU626/2022	2022.06.23	48 000
HU680/2022	2022.07.07	780 000
HU681/2022	2022.07.07	469 000
HU682/2022	2022.07.07	762 000
HU683/2022	2022.07.07	459 550
HU736/2022	2022.07.21	570 800
HU746/2022	2022.07.28	308 000
HU765/2022	2022.08.04	219 300
HU766/2022	2022.08.04	780 000
HU767/2022	2022.08.04	584 000
HU845/2022	2022.08.31	38 000
HU857/2022	2022.09.08	825 000
HU858/2022	2022.09.08	297 600
HU859/2022	2022.09.08	326 000
HU860/2022	2022.09.08	799 000
HU875/2022	2022.09.15	346 000
HU876/2022	2022.09.15	196 200
HU877/2022	2022.09.15	110 000
HU880/2022	2022.09.15	90 000
HU882/2022	2022.09.15	90 000
HU935/2022	2022.09.29	555 600
HU972/2022	2022.10.06	218 500
HU976/2022	2022.10.11	95 000
HU973/2022	2022.10.13	825 000
HU974/2022	2022.10.13	748 000
HU975/2022	2022.10.13	346 000
HU1012/2022	2022.10.20	110 000
HU1065/2022	2022.11.03	272 700
HU1082/2022	2022.11.10	825 000
HU1084/2022	2022.11.10	185 200
HU1086/2022	2022.11.10	722 400
HU1128/2022	2022.11.24	703 000
HU1180/2022	2022.12.09	346 000
HU1181/2022	2022.12.09	110 000
HU1182/2022	2022.12.09	385 000
HU1183/2022	2022.12.09	297 100
HU1209/2022	2022.12.15	440 000
HU1210/2022	2022.12.15	220 000
HU1211/2022	2022.12.15	406 300
HU1212/2022	2022.12.15	427 800
HU1213/2022	2022.12.15	804 800
HU1232/2022	2022.12.22	118 000
HU1233/2022	2022.12.22	86 500
HU1262/2022	2022.12.23	386 000
Összesen (2022. év):		32 952 300

HU18/2023	2023.01.12	1 004 200
HU19/2023	2023.01.12	1 062 400
HU42/2023	2023.01.19	43 900
HU43/2023	2023.01.19	118 000
HU44/2023	2023.01.19	553 000
HU100/2023	2023.02.02	795 900
HU101/2023	2023.02.02	1 164 000
HU153/2023	2023.02.03	102 000
HU191/2023	2023.03.09	1 609 000
HU192/2023	2023.03.09	930 400
HU218/2023	2023.03.16	221 000
HU219/2023	2023.03.16	167 900
HU220/2023	2023.03.16	604 900
HU221/2023	2023.03.16	609 000
HU222/2023	2023.03.16	139 000
HU289/2023	2023.04.06	2 935 400
Összesen (2023. év):		12 060 000
Mindösszesen:		47 971 200

11. A beszerző főigazgatójának 2023. november 16-ai nyilatkozata szerint, a beszerző a kérelmezettel 2021. augusztus 25-én kötött adásvételi szerződés megkötésére vonatkozóan közbeszerzési eljárást nem folytatott le, tekintettel az ágazatban évek óta felmerülő kérdésekre a laborüzemeltetéssel kapcsolatban. Az irányító Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház labor fogyóanyag 2023. évi közbeszerzésének előkészítése során megvizsgálásra került a tagkórház, jelen esetben a beszerző laboratóriuma is. Felmérésre került, milyen sürgős vizsgálatok elvégzésére van szükség és melyek azok, amelyekre nem akutan, de helyben el kell végezni a folyamatos, biztonságos betegellátás és a gyors eredmény érdekében. A beszerzőnél végzett vizsgálatok közbeszerzése akkor tud elindulni, ha az intézmény laboratóriumának progresszivitási szintje tisztázódik. Továbbá a közbeszerzést a Kormány 1569/2022. (XI. 24.) Korm. határozata a nemzeti orvoslaboratóriumi diagnosztikai laborhálózat kialakításáról is bizonytalanná teszi.

12. A beszerző – interneten nyilvánosan elérhető – Szervezeti és Működési Szabályzata III.1. pontja szerint a beszerző intézmény jogállása:
„Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó központi költségvetési szerv, mely az Alapító Okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy.”

A hivatalbóli kezdeményezés

13. A hivatalbóli kezdeményező mint a Kbt. 152. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti szervezet 2024. április 24-én nyújtotta be kezdeményezését a Döntőbizottsághoz. Kérte a Döntőbizottságot, hogy – amennyiben annak feltételei fennállnak – a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján állapítsa meg a kezdeményezésben megjelölt jogsértést és a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja szerint a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontjára tekintettel szabjon ki bírságot a beszerzővel szemben.

14. A hivatalbóli kezdeményező feltételezett jogsértésként a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt, a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettség beszerző általi elmulasztását jelölte meg.

15. Előadta, hogy a beszerző által rendelkezésre bocsátott bizonylatok és bankszámlakivonatok összesített adatai alapján a beszerző 2021. október 29. és 2023. szeptember 22. között – azaz kevesebb, mint 2 év alatt – összesen nettó 47.971.200.-Ft

összeget fizetett ki a kérelmezett részére, a beszerző és a kérelmezett között 2021. augusztus 25-én létrejött adásvételi szerződés alapján. 2021. évben nettó 2.958.900.-Ft, 2022. évben nettó 32.952.300.-Ft, míg a 2023. évben nettó 12.060.000.-Ft összegű kiadás került a szerződés alapján elszámolásra.

16. A hivatalbóli kezdeményező megjegyezte, hogy az adatbekérése a beszerzés becsült értékének meghatározására vonatkozó dokumentumokra, azonos tárgykorú korábbi szerződések/közbeszerzések adataira, a kötelezettségvállalás nyilvántartás adataira nem vonatkozott, a szerződés melléklete kizárólag az alkalmazandó árakat és a rendelhető termékeket tartalmazza. A szerződésben nincs utalás a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás mértékére, nagyságrendjére, így a Kbt. előírásai szerint a beszerzés becsült értéke nem állapítható meg.

17. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Kbt. szerződés aláírásakor – 2021 augusztusában – hatályos 5. § (1) bekezdés c) pontjára, a Kbt. 16. § (1) bekezdésében foglaltakra, a szerződés aláírásának évében (2021.) irányadó nemzeti és uniós közbeszerzési értékhatárokat és a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglaltakra.

18. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a szerződés aláírásakor (2021 augusztusában) a beszerző mint költségvetési szerv a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett költségvetési szerv. Mivel a határozatlan idejű szerződés nem tartalmazott a megrendelésre kerülő árukra és azok mennyiségére vonatkozó adatokat, a beszerzés becsült értéke vonatkozásában a szerződés hatálya alatt (2021.10.29. és 2023.09.22. között) teljesített kifizetések értéke lehet irányadó. Az előzőekben meghatározott időszakban összesen nettó 47.971.200.-Ft összeg került kifizetésre.

A hivatalbóli kezdeményező rendelkezésére álló adatok alapján a beszerző árubeszerzésének értéke 2022. évre már meghaladta a tárgybani szolgáltatás beszerzésre irányuló nemzeti közbeszerzési értékhatárt, azaz a 15.000.000 Ft-ot, illetve amennyiben az árubeszerzések a tényadatokhoz hasonló nagyságrendben folytatódnak, akkor (a határozatlan időtartamú szerződésre tekintettel) 4 évet figyelembe véve – valószínűsíthetően – meg fogják haladni az irányadó uniós értékhatárt is.

A beszerző vezetője által tett nyilatkozatban foglaltak és a hivatkozott kormányhatározatban kitűzött célok befolyásolhatják, akadályozhatják a becsült érték meghatározását, ugyanakkor – a hivatalbóli kezdeményező értékelése szerint – ezen körülmények sem mentik fel a beszerzőt mint költségvetési szervet a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól. A hivatalbóli kezdeményező rendelkezésére álló ellenőrzési bizonyítékok és információk alapján a beszerző a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem folytatta le a közbeszerzési eljárást.

19. A hivatalbóli kezdeményező rögzítette, hogy a feltételezett jogsértő esemény (a közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtének időpontja a szerződés aláírásának időpontja, azaz 2021.08.25.

A jogsértő esemény (közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtéről való tudomásszerzés időpontja tekintetében a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a beszerző által 2023.10.30. és 2023.11.16. között, az elektronikus adatbekérési rendszerébe feltöltött adatok, dokumentumok alapján tette meg értékelését.

A Kbt. 152. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a hivatalból való eljárás kezdeményezésének határideje – közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén – a szerződés megkötésének időpontjától számított legfeljebb öt év (2026.08.25.).

A jogsértő eseményről való tudomásszerzés időpontjának alátámasztására a hivatalbóli kezdeményező a Döntőbizottság rendelkezésére bocsátotta azon dokumentumokat, amelyekkel igazolta:

- 2023. október 24-én került sor az első adatbekérésre,
- az első adatbekérő levél beszerző általi átvételére 2023. október 25-én került sor,
- 2023. november 9-én került sor a második adatbekérésre,
- a második adatbekérő levél beszerző általi átvételére 2023. november 9-én került sor,
- a beszerző 2023. október 30-ai dátummal írta alá az első adatbekérésre megküldött dokumentumokról szóló teljességi és hitelességi nyilatkozatot,
- a beszerző 2023. november 16-ai dátummal írta alá a második adatbekérésre megküldött dokumentumokról szóló teljességi és hitelességi nyilatkozatot.

20. A hivatalbóli kezdeményező a kérelmezett – a hivatalbóli kezdeményezés törvényes határidőben történő benyújtásának vizsgálatára irányuló – kérelmére reagálva előadta, hogy álláspontja szerint a Kbt. 152. § (2a) bekezdése jelen jogorvoslati eljárásban nem alkalmazandó, illetve a jogorvoslati kérelem a hivatkozott jogszabályhely alkalmazása esetén is törvényes határidőben került benyújtásra az alábbiakra tekintettel.

A hivatkozott jogszabályhely a Kbt. 152. § (1) bekezdésben nevesített szervezetek közül azokra vonatkozik, amelyek közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést folytatnak le.

A hivatalbóli kezdeményező feladatait az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ász tv.) 3. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az Ász tv. és más törvények állapítják meg. A hivatkozott jogszabályhelyhez kapcsolódó indokolás is kiemeli, hogy az új speciális szabály kifejezetten az olyan esetekre vonatkozik, amikor „egy szervezet (pl. a KH, az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzéseket ellenőrző szerv) külön jogszabályban meghatározott eljárás szerinti ellenőrzést vagy eljárást folytat le.”

A hivatalbóli kezdeményező részére sem az Ász tv., sem más törvény nem ír elő közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló konkrét ellenőrzési kötelezettséget. Vagyis álláspontja szerint a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti speciális szabály a hivatalbóli kezdeményező vonatkozásában nem alkalmazandó.

Az Ász. tv. 3. § (1) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék feladatait e törvény és más törvények állapítják meg.

A Kbt. 152. § (2a) bekezdéséhez rögzített indokolás szerint:

„A módosítás új speciális szabályokat is bevezet kifejezetten az olyan esetekre, amikor egy szervezet (pl. a KH, az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzéseket ellenőrző szerv) külön jogszabályban meghatározott eljárás szerinti ellenőrzést vagy eljárást folytat le. Ez esetekben az eljáró szervezet a jogsértést feltáró ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzött, illetve eljárással érintett személlyel való közlésétől (ennek hiányában az eljárására vonatkozó ügyintézési határidő, illetve az eljárás lezárására irányadó határidő lejártától), illetve európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti a jogorvoslati eljárást. E mellett e szervezeteknek be kell tartaniuk az eljárásukhoz nem kötött objektív határidőket is, tehát a releváns határidők közül mindig a rövidebb lesz az irányadó. Ennek indoka, hogy az ellenőrzést végző szervek által megállapított jogsértések kellően rövid idő alatt a KDB elé kerülhessenek, azonban annak elkerülése mellett, hogy a korábbi, tudomásra jutás időpontjára alapított határidők miatt az ilyen kezdeményezések elkésztnek minősülnek.”

A Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja alkalmazásának esetén indokolt figyelemmel lenni arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzését meghatározó Ász tv. előírásai alapján, mely

időpontot lehet az ellenőrzés eredménye ellenőrzött szervezettel való közlésének tekinteni, vagyis mely naptól kezdődően kell a 90 napos határidőt számítani.

Az Ász tv. 29. §-ában foglaltak szerint a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési megállapításaira az ellenőrzött szervezet vezetője jogosult észrevételeket tenni. A hivatalbóli kezdeményező az észrevételt érdemben megvizsgálja és erről harminc napon belül írásban tájékoztatást ad. Garanciális szabály, hogy a figyelembe nem vett észrevételeket a hivatalbóli kezdeményező köteles a jelentésben feltüntetni és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

Vagyis az ellenőrzési eljárását meghatározó törvény alapján a hivatalbóli kezdeményező köteles az ellenőrzési megállapításait tartalmazó jelentéstervezetet az ellenőrzött szervezet vezetőjének észrevételezésre megküldeni. Erre 2024. február 08-án került sor (1. melléklet: Jelentéstervezet észrevételezésre megküldése, 2. melléklet: Jelentéstervezet letöltési igazolása). A beszerző a hivatalbóli kezdeményező megállapításaival egyetértett, nem fogalmazott meg észrevételt a jelentéstervezetben a reagens, fogyóanyag beszerzése tárgyában közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül, határozatlan időre kötött adásvételi szerződés vonatkozásában.

Az Ász tv. 32. § (1) bekezdésében rögzítettek szerint a hivatalbóli kezdeményező az általa végzett ellenőrzésről jelentést készített. A jelentés tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat, következtetéseket, amit az Ász tv. 32. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, 2024. április 19-én, a 24029 számú számvevőszéki jelentésben nyilvánosságra hozott, illetve az ellenőrzött szervezetnek közvetlenül is megküldött.

Az ellenőrzés eredményének ellenőrzött szervezettel való közlésére tehát 2024. április 19-én került sor, vagyis a 2024. április 24-én előterjesztett jogorvoslati kérelem abban az esetben sem minősülne elkésettnek, ha a Döntőbizottság értelmezése szerint érvényesíteni szükséges a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontjában foglaltakat, hiszen annak kezdeményezésére az ellenőrzés eredményének ellenőrzöttel való közlésétől számított 90 napon belül került sor.

A beszerző észrevétele

21. A beszerző észrevételében előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményező által rögzített tényállást nem vitatja, a kezdeményező iratban ismertetett feltételezett jogsértést elismeri, azaz 2021. október 29. és 2023. szeptember 22. között teljesített kifizetések értékei okán közbeszerzési eljárás lefolytatása lett volna szükséges. Fontosnak tartotta azonban kiemelni, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatásának elmulasztását számos bizonytalansági tényező befolyásolta és jelenleg is befolyásolja.

22. A beszerző kiemelten kérte figyelembe venni és az eset összes körülményei szerint mérlegelni az alábbiakat:

- a jogorvoslat tárgyát képező reagensok, fogyóanyagok a betegellátás működéséhez elengedhetetlenek voltak, és jelenleg is ennek okán elengedhetetlenek,
- a beszerző szervezeti bizonytalanságait,
- az ágazatot, így a beszerzőt is érintő jogszabályi bizonytalanságokat,
- a beszerző korábban jogszabálysértést egyáltalán nem követett el, beszerzéseit a Kbt.-vel összhangban folytatta le,
- a beszerző haladéktalanul intézkedett, intézkedik a sérelmes helyzet reparálását illetően akként, hogy soron kívül elkezdte előkészíteni a közbeszerzési eljárás iratanyagát a jogorvoslat tárgyát képező reagensok, fogyóanyagok vonatkozásában.

23. A beszerző az alábbiak szerint részletesen bemutatta és kérte figyelembe venni az előzményeket, a jogorvoslati eljárás alapját képező szerződés megkötésének körülményeit és a közbeszerzési eljárás megindítását objektíve befolyásoló tényezőket.

A beszerző és a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház (intézmény jelenlegi megnevezése: Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő) 2014. január 27-én „Laboratóriumi szolgáltatások végzése” tárgyú szolgáltatási szerződést kötött, amelyet 2018. február 1-jén módosítottak.

A beszerző kezdeti bizonytalanságát és nehézségét esetleges közbeszerzési eljárás lefolytatásának szükségszerűségére az adta, hogy 2020. évben feltérképezésre került a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórházhoz, mint vármegyei irányító intézményhez rendelt Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő, valamint a beszerző laborhálózatának közös működtetésének lehetősége. Ugyanis az akkor ismeretes progresszivitási szintek alapján minden nem sürgős vizsgálat az irányító intézmény hatáskörébe került volna. Az elkészült műszaki dokumentáció tartalma alapján csak a sürgős laborvizsgálatokhoz szükséges anyagbeszerzés maradt volna a beszerző hatáskörében, amely alapján a közbeszerzési eljárás lefolytatásának szüksége nem merült fel. A beszerző végleges anyaga azonban a progresszivitási szintekhez rendelt minimumkövetelmények fenntartói definiálásának hiányában, valamint azon kormányzati terv alapján, hogy a Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő esetlegesen csak vérvételi pont lesz, végül nem valósult meg. Ezt követően, nem várt módon, 2021. augusztusában a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház (intézmény jelenlegi megnevezése: Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő) kapacitás hiányra hivatkozva jelezte, nem tudja elvégezni a szerződésben foglalt laborvizsgálatokat. A fenti körülmények sürgős intézkedést igényeltek alapvető, kötelező betegellátási érdekből, a beszerző továbbá a Zalaszentgróti Város Önkormányzat Egészségügyi Központjának területi ellátási kötelezettségébe tartozó lakosok vizsgálatának elvégzése céljából is. Így a jövőbeni folyamatos és biztonságos betegellátás érdekében a beszerző haladéktalanul megvizsgálta, hogy a szolgáltatás kiszervezésével vagy eszköz kihelyezéssel oldja meg soron kívül a labor tevékenységet.

A fenti vizsgálatot követően végül a beszerző az érintett vizsgálatok helyben történő elvégzését célszerűségi és gazdasági szempontból eszközkihelyezéssel kívánta biztosítani. Így 2021. szeptember 1-től hatályossá vált a 2021. augusztus 25-én aláírt adásvételi szerződés a beszerző és a kérelmezett között. Tekintettel arra, hogy a beszerző a laborvizsgálatok sorsát illetően, azaz megmarad-e a beszerzőnél, vagy delegálásra kerül másik egészségügyi intézményhez, tehát szervezeti bizonytalanság okán is a szerződést nem konkrét időintervallumra kötötte. A szerződés akként került megkötésre, hogy bármelyik nap módosulhat a laborvizsgálatokkal kapcsolatos feladatok ellátásának kötelezettsége és megszüntetésre kerül(het), ennek okán az irányadó közbeszerzési értékhatárt sem érheti el. A szerződést végül 2023. január 1-jei hatállyal módosították a felek, tárgya ártábla változás. A jogorvoslati eljárást kezdeményező dokumentumban foglaltak alapján, azaz 2021. október 29. és 2023. szeptember 22. között 47.972.200.-Ft (nettó) összeg került kifizetésre.

A beszerző előadta, hogy a hivatalból kezdeményező részére is jelezte, milyen rajta kívülálló objektív nehézségekbe ütközött, ütközik mind a mai napig a közbeszerzési eljárás lefolytatása. E körben fontos kiemelni, hogy a Kbt. alapján megkötött szerződés szerint a feleknek szigorú szabályok mentén és azok betartásával van lehetősége szerződést módosítani, adott esetben felbontani. A beszerzőnek a laborvizsgálatokból adódó strukturális nehézségek okán nem volt lehetősége a Kbt. mentén konkrét műszaki leírás meghatározására sem, valamint a szerződés időintervallumának, sem (keret)összeg megjelölésére sem. A Kbt. 81. § (11) bekezdését (ajánlati kötöttség mind a beszerző, mind az ajánlattevő részéről), valamint a Kbt. 75. § (1) bekezdését (eljárás eredménytelenné nyilvánításának lehetősége), továbbá a Kbt. 141. § (szerződés módosítás) és 143. § (szerződés megszüntetés) lehetőségeit is számba vette a

beszerző, azon túl, hogy értelemszerűen a közbeszerzési eljárásban előre rögzített bizonytalansági faktorok (beleértve különös tekintettel a Kbt. 75. § (3) bekezdését, valamint a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) és b) pontjait, valamint (8) bekezdését) teljeskörű beépítésére is meghatározott keretek között lett volna mód. Ezen tényezők beépítése a beszerző által nem vitathatóan, amennyiben érkezik is be ajánlat a közbeszerzési eljárás során, olyan magas ajánlati árakat generálna, amely a Kbt. alapelvébe való ütközést is felveti, azaz a Kbt. 2. § (4) bekezdését („Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.”).

Nem elhanyagolható körülmény az sem, miszerint a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság is csak 2023. augusztus hónapban indított „Speciális laboratóriumi eszközök, kellék- és fogyóanyagok központosított beszerzése - 2023” központosított beszerzés tárgyban eljárást dinamikus beszerzési rendszer létrehozásával.

Fentiekén túl a beszerző bizonytalansági faktorát növelték a központi laboratóriumi hálózat kialakítása körüli bizonytalanságok:

- egyrészt azon tény, hogy a Kormány határozott a nemzeti orvoslaboratóriumi diagnosztikai laborhálózat kialakításáról a 1569/2022. (XI. 24.) Korm. határozattal, mellyel a Nemzeti Orvoslaboratóriumi Diagnosztikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság vette volna át a feladatot beszerzőtől, így a beszerzőnek a Kormányhatározatban foglalt és vállalt határidőkre tekintettel nem volt lehetősége a folyamatos megbízottság ellátása mellett is megfelelő közbeszerzési eljárást lefolytatni, amely magába foglalta volna a Kormányhatározattal járó kockázatokat,

- másrészt azon tény, hogy végül a Kormány 1606/2023. (XII. 22.) Korm. határozatával visszavonta a nemzeti orvoslaboratóriumi diagnosztikai laborhálózat kialakításáról szóló 1569/2022. (XI. 24.) Korm. határozatát, mellyel a beszerző sem számolhatott, nem láthatott előre.

Ezen felül a jelenlegi laborvizsgálati helyzetet is szükséges figyelembe venni, hiszen bizonytalansági faktorokkal mai napig kell számolnia a beszerzőnek, mely álláspontja szerint az egész egészségügyi szektorra is kihatással van. 2024. január hónapban az ágazatvezetés a kórházakban országos helyzetfelmérést tartott a labortevékenység körében, a laboratóriumi struktúra átalakításával kapcsolatban 2024. április hónapban ígértek kormányzati döntést. A beszerző jelenlegi információi szerint döntés nem született. A beszerző jövőbeni progresszivitási szintje továbbra sem tisztázódott, jelenleg sem ismert.

A jogorvoslattal érintett szerződést tekintve kiemelendő még, hogy a vizsgálatok számának nem várt növekedése értelemszerűen magával hozta a rendelt mennyiségek növekedését, így a beszerzés értéke is, melyet a hivatalból kezdeményező meg is jelölt, növekedett, ugyanis nem várt mértékben változott az indukált laborvizsgálatok összetétele és mennyisége a COVID időszak alatt és után, valamint a háziiorvosi finanszírozási rendszer is változott. Az indikátor alapú teljesítményértékelés bevezetésének következménye, hogy megnőtt a háziiorvosok által indukált laborvizsgálatok száma.

Végezetül a beszerző különösen kiemelte azon tény, hogy a 2024. évi közbeszerzési terve szerint a beszerző haladéktalan intézkedéseket kezdett a közbeszerzési eljárás előkészítésére a bizonytalan tényezők ellenére.

24. A bírság kiszabása körében a beszerző előadta, hogy a Döntőbizottságnak minden esetben az eset összes körülményeit kell vizsgálnia a bírság összességének kapcsán, és a jogszabályi definíció sem taxatív felsorolást ad a döntés meghozatalához a „különösen” szó használata okán. Tehát ezen felül is van lehetőség egyéb körülményeket vizsgálni. A bírság összegének meghatározása során a beszerző álláspontja szerint a fentiekben részletesen felsorolt körülmények számbavétele alapján megállapítható, hogy a Döntőbizottságnak

lehetősége van a bírság mérséklésére is. A példálózó jellegnek megfelelően a gyakorlat kiegészítette a törvényi felsorolást számos más értékelhető szemponttal, így különösen:

- jogsértés súlya

A beszerző megítélése szerint – különös tekintettel a megvalósított tevékenységre – arra a következtetésre lehet jutni, hogy a Kúria Kfv.I.35.588/2016/10. számú ítélete alapján nem a legsúlyosabb jogsértést történt.

- együttműködő magatartás

Tekintettel arra, hogy a beszerző mind a jogorvoslati eljárást kezdeményezővel, mind a jelen jogorvoslati eljárásban közreműködött, adatok, dokumentumok megadásával nem késlekedett, az előírt határidőn belül teljesítette és kívánja teljesíteni, szükség esetén a kezdeményező által benyújtott további egyéb dokumentumokat is rendelkezésre bocsátja, így a magatartása együttműködőnek tekinthető.

- feladatellátás szükségége

A beszerzőnek a jogorvoslat tárgya folyamatosan ellátandó kötelező feladat, amely mindezek mellett egyéb terheket is rótt a beszerzőre, így a mérlegelhető körülmények során figyelembe vehető. Továbbá kérte figyelembe venni, hogy a jogtalan mellőzés a jogszabályokban rögzített alaptevékenység ellátása érdekében történt a beszerző esetében (Alaptevékenysége körébe tartozik: 072420 Egészségügyi laboratóriumi szolgáltatások).

A beszerző esetében megállapítható a szervezeti bizonytalanság – KEF, jogszabály... stb. –, a valós beszerzési igény (mire írható ki közbeszerzés, nem kell-e a később megkötött közbeszerzési szerződést felmondani, megszüntetni, módosítani, ezek Ptk. és Kbt.-beli feltételei fennállnak-e, mivel tudja a beszerző biztosítani magát ezen bizonytalan helyzetben).

- Továbbá a bírság(ok) kiszabása során az eset összes körülményeire figyelemmel szükséges eljárni a jogszabályban rögzített maximális %-os meghatározás alapján, így kérte a Döntőbizottságot, hogy a mérték kiszabása során legyen figyelemmel a D.511/10/2019., D.556/14/2019., D.511/10/2019., D.481/15/2019. határozatokra, azokat mérlegelési jogkörére (különös figyelemmel a részletesen kifejtett enyhítő körülményekre, valamint az egészségügyi ágazatot terhelő költségvetési nehézségekre) tekintettel ne lépje túl.

- A beszerző fontosnak tartotta kiemelni, hogy a beszerző évek óta likviditási problémákkal küzd. 2024. évben nemcsak a dologi kiadásokkal kapcsolatban, hanem már a bérrel és közterheivel kapcsolatban is felmerülnek fizetési nehézségek.

A NEAK bevétel a 2024. évi tervek alapján több hónapban alacsonyabb, mint a bér jellegű kiadások tervezett összege. A dologi kiadásokra nem, vagy csak alig marad fedezet a befolyó bevételekből.

A szállítók nemfizetés esetén szállítási elállással fenyegetnek, amely a kórház betegellátásán túl, már a biztonságos működést is fenyegeti.

A beszerző annak érdekében, hogy a bér- és hozzá kapcsolódó járulékok kifizetését teljesíteni tudja, minden hónapban az összes rendelkezésre álló likvid pénzeszközét a dologi kiadásokról csoportosítja át. A dologi kifizetések háttérbe szorulnak, amely az adósságállomány folyamatos emelkedését eredményezi.

2024. februárban a kritikus gazdasági helyzetre hivatkozva működési költségelőlet kérelmezett a beszerző, 2024. márciusban az előleg kiutalása megtörtént a beszerző részére. A kiutalt összeg 108.697.400.-Ft Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) általi működési költségelőlet a szállítói adósságállomány csökkentésére. Az előleget a tárgyévben vissza kell fizetni. A 2024. áprilisban 477.558.000.-Ft Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) által működési támogatás címén kiutalt összeg a fennálló tartozásállomány összegét fedezte.

A fentiek ellenére prognosztizálható, hogy 2024. májusban járulékfizetési probléma, 2024. júniusban pedig már nettó bérfizetési probléma keletkezik az intézményben.

25. A fentiekben részletesen kifejtett indokokra tekintettel a beszerző álláspontja szerint az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását megalapozó jogsértés nem történt, a szerződés semmisségét megalapozó indok nem áll fenn.

A szerződés érvényessé nyilvánítása körében – figyelemmel a Kbt. 137. § (3) bekezdésére – kiemelte különösen, hogy a jogszabály a szerződés teljesítéséhez fűződő kiemelkedően fontos közérdeket nem definiálja, arra nézve pozitív meghatározást nem tartalmaz. Negatív megközelítésben a szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdeket rögzíti (amely vonatkozásában nem taxatív felsorolást ad), amely nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, míg a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdekek minősül – egyebek mellett – az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség. A beszerző megítélése szerint aránytalan következménynek minősülne az is, ha a folyamatos betegellátást nem tudná biztosítani.

A beszerző szerint a szerződés semmisségének megállapíthatósága körében az alábbi főbb tényezők vizsgálata is szükséges:

– Eredeti állapot helyreállításának kérdése

A semmisség megállapítása során vizsgálni kell a szerződés természetét, azaz, hogy az eredeti állapot helyreállítható-e vagy sem. A dologszolgáltatásra irányuló szerződések esetében is egyedileg kell megítélni, hogy lehetséges-e az in integrum restitutio vagy sem. A reverzibilis dologszolgáltatás is irreverzibilissé válhat, például akkor, ha a vásárolt élelmiszeranyagokat felhasználják (D.261/4/2018). Figyelembe veendő továbbá a 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény, mely szerint az eredeti állapot helyreállítása csak természetben történhet. Nem minősül az eredeti állapot helyreállításának az, ha valamelyik fél a kapott dologszolgáltatást csak annak pénzbeli egyenértéke megfizetésével tudná visszaszolgáltatni. A beszerző esetében kétséget kizáróan megállapítható, hogy a leszámlázott reagensek, fogyóanyagok felhasználásra kerültek már, így az eredeti állapot nem állítható helyre.

– Kiemelkedően fontos közérdek kérdése

A Kbt. 137. § (3) bekezdés alapján a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A „kiemelkedően fontos közérdek” kitételt a jogszabály nem definiálja, mindig az adott ügy egyedi jellemzői alapján, a tényállást megvizsgálva lehet megítélni. (D.373/8/2018.) Kiemelkedően fontos közérdeknek minősült korábban az egészségügyi prevenció, illetve alapellátásra vonatkozó szolgáltatások teljesülése (D.261/4/2018.) és megállapításra került, hogy a szerződés nem semmis. Egy másik esetben rögzítésre került, hogy az alaptevékenységként ellátási kötelezettséggel tartozó egészségügyi szolgáltató diagnosztikai központ tervezésére és megvalósítására és a folyamatos betegellátás biztosítására irányuló szerződés kiemelkedően fontos közérdekű célra figyelemmel akkor sem semmis, ha az a közbeszerzési eljárás mellőzésével valósul meg. (D.85/7/2020.) A beszerző esetében kétséget kizáróan megállapítható, hogy a leszámlázott reagensek, fogyóanyagok egészségügyi célból, prevenció, illetve alapellátásra szolgáltak és szolgálnak, minden kétséget kizáróan a beszerző alaptevékenységéhez köthető betegellátás kockázatával jár a szerződés semmisségének esetleges megállapítása.

26. A beszerző felhívta a Döntőbizottság figyelmét Magyarország Alaptörvényének XX. cikk (1)-(2) bekezdésére, mely szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, és e jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

A beszerző a továbbiakban rávilágított az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapelveire és megalkotásának körülményeire, tekintve, hogy az egyén egészséghez fűződő érdeke és jólléte elsőbbséget kell élvezzen. Az egészség az egyén életminőségének és önmegevalósításának alapvető feltétele, amely döntő hatással van a családra, a munkára és ezáltal az egész nemzetre. Kiemelendő, hogy az egészség fejlesztését, megőrzését és helyreállítását az egészségügy eszközei csak a szociális ellátórendszerrel tudja kivitelezni. A törvény egyik fő célja biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel. Az egészségügyi szolgáltatónak lehetővé kell tennie az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését is. Az egészségügyi ellátás alapvető fontosságú, az egészségfejlesztés, a betegségek megelőzése, felismerése és gyógyítása alapvető nemzeti érdek, valamint a gyógyítás közügy. Az egészségügyi ellátórendszer folyamatos működésének és az egészségügyi dolgozók tevékenységének sajátosságaira figyelemmel szükséges jelen egészségügyi szolgáltató munkáját vizsgálni, nem tévesztve szem elől a biztonságos betegellátást, mint beszerző legfontosabb feladatát és kötelezettségét, melynek egyik fő pillére a lakosság számára nyújtott ellátások minőségének és hatékonyságának növelése olyan termékekkel, mely ezen célokat teszik lehetővé.

27. A beszerző nyilatkozott arról, hogy a jogorvoslat tárgyát képező szerződés ellenszolgáltatása saját forrásból került kiegyenlítésre.

A kérelmezett észrevétele

28. A kérelmezett előadta, hogy a rendelkezésére álló dokumentumok alapján a hivatalbóli kezdeményezés törvényes határidőben történő benyújtása nem állapítható meg. Kérte a Döntőbizottságot a hivatalbóli kezdeményezésnek a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti határidőn belül történő benyújtásának vizsgálatára.

29. A kérelmezett nem osztotta a hivatalbóli kezdeményező álláspontját a Kbt. 152. § (2a) bekezdésének alkalmazhatósága tekintetében. A kérelmezett előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményezőt az Ász tv. rendelkezései alapján általános ellenőrzési kötelezettség terheli az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelését és az azzal történő gazdálkodást illetően. Ennek megfelelően ellenőrzési kötelezettsége kiterjed a vagyont érintő rendelkezéseknek, ideértve a vagyon terhére történő kötelezettségvállalásokat is, az irányadó jogszabályokban meghatározott eljárási rendnek megfelelő voltának ellenőrzésére is, azaz feladatát képezi az érintett szervezetek gazdálkodásának vizsgálata során a közbeszerzési jogsértések feltárása is. A hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési eljárása tehát szükségszerűen magában foglalja a közbeszerzési jogsértések feltárására való irányultságot abban az esetben is, ha az ellenőrzés tárgyaként ez konkrétan nem kerül megjelölésre. A konkrét esetben a dologi és felhasználási célú kiadások ellenőrzése ennek megfelelően okszerűen magában foglalta a kiadásokkal érintett beszerzésekre irányadó jogszabályi feltételeknek való megfelelés ellenőrzését is. Erre tekintettel nevesíti a Kbt. 152. § (1) bekezdés b) pontja hivatalbóli kezdeményezőt a jogorvoslati eljárások hivatalbóli kezdeményezésére jogosult szervezetek között. A kérelmezett álláspontja szerint tehát a Kbt. 152. § (2a) bekezdésében foglaltak a hivatalbóli kezdeményező által lefolytatott ellenőrzési tevékenység tekintetében alkalmazandók.

30. A kérelmezett előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményezésben foglalt tényállási elemeket érintő észrevétele nincs. Hivatkozott arra, hogy a jogorvoslattal érintett szerződés megkötésekor a beszerzési mennyiség és érték nem került rögzítésre, aminek oka az volt, hogy a beszerző az intézmény működését – így különösen a laboratóriumi vizsgálatokat – érintő szervezeti, strukturális bizonytalanságok miatt nem tudott konkrét beszerzési igényt megfogalmazni. A kérelmezett olyan tájékoztatást kapott, hogy a szerződés arra az átmeneti időre kerül megkötésre, ameddig a működési feltételek egyértelmű tisztázásával a beszerzési igény meghatározhatóvá válik. A szerződés megkötését követően, annak teljesítési időszakában a kérelmezett a beszerző által megjelölt szállítási igények szerint teljesítette a szerződést. Arra tekintettel, hogy a szerződés tárgyát képező termékek az azokkal érintett laboratóriumi vizsgálatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen termékek, a kérelmezett az intézmény működőképességének fenntartása érdekében ellátási kötelezettségének tett eleget a szállítások teljesítésével.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

31. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett 2021. augusztus 25-én kötötték meg a kezdeményezéssel érintett adásvételi szerződést, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontokban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2024. április 24-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el. A Döntőbizottság – a kérelmezett kérelmére tekintettel – a jogorvoslati határidőt rendező jogszabályi rendelkezés hatályának a vonatkozásában külön vizsgálatot folytatott le.

32. A Döntőbizottságnak a kérelmezett kérelme tekintetében abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését a Kbt.-ben rögzített határidőben nyújtotta-e be.

33. A Kbt. 152. § (1) bekezdése szerint a „... Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

b) az Állami Számvevőszék”

34. A Kbt. módosításáról szóló 2023. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Mód7. tv.) 13. §-a módosította a Kbt. 152. § (2) bekezdését, mely szerint a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Kbt. 152. § (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

35. A Mód7. tv. 13. §-a módosította a Kbt. 152. § (2a) bekezdését is, mely szerint, ha a Kbt. 152. § (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Kbt. 152. § (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb

a) az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől (több érintett szervezet esetén a legkorábbi közlés időpontjától); vagy

b) az a) pont szerinti közlés hiányában az ellenőrzés, illetve eljárás lezárására irányadó határidő lejártától; vagy

c) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén az a)–b) pontoktól eltérően, a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti.

36. A Mód7. tv. 21. § (2) bekezdése szerint az 1-5. §, a 6. § (1) bekezdése, a 7. és 8. §, a 9. § (1) bekezdése, a 10-18. §, a 19. § a)-i) és l)-o) pontja és a 20. § 2023. szeptember 1-jén lép hatályba.

37. A Kbt. 197. § (26) bekezdése szerint a Kbt.-nek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdését az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.

38. A Döntőbizottság a fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy a Kbt.-nek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2) és (2a) bekezdése 2023. szeptember 1-jén lépett hatályba.

39. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította azt is, hogy a vélt jogsértés 2023. szeptember 1-jét megelőzően, 2021. augusztus 25-én, a szerződés megkötésének napján valósult meg és a jogsértésről a hivatalbóli kezdeményező 2023. szeptember 1. után, 2023. október 30-án és 2023. november 16-án szerzett tudomást.

40. Fentiekből következik, hogy a kezdeményezés határidőben való benyújtásának vizsgálatát a Döntőbizottságnak a Kbt.-nek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2) és (2a) bekezdései alapján kell lefolytatnia.

41. A Kbt. 152. § (2) bekezdése a kezdeményezés benyújtásának objektív határidejét rögzíti. A Döntőbizottság megállapította, hogy jelen kezdeményezésre a Kbt. 152. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti objektív határidő vonatkozik, ugyanis a kezdeményezésben megjelölt vélt jogsértés a közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés. A Kbt. 152. § (2) bekezdésének b) pontja szerint közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától számított legfeljebb öt éven belül lehet kezdeményezést benyújtani.

42. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződést a beszerző és a kérelmezett 2021. augusztus 25-én kötötte meg, így a Kbt. 152. § (2) bekezdésének b) pontja alapján a hivatalbóli kezdeményezőnek 2026. augusztus 25-ig van lehetősége kezdeményezést benyújtani. Tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését 2024.

április 24-én, vagyis 2026. augusztus 25. előtt benyújtotta, az ötéves objektív határidőt megtartotta.

43. Ezt követően a Döntőbizottság áttért a Kbt. 152. § (2a) bekezdésében rögzített szubjektív határidő vizsgálatára. A Döntőbizottság megállapította, hogy jelen kezdeményezésre a Kbt. 152. § (2a) bekezdésének a) pontja szerinti szubjektív határidő vonatkozik, ugyanis a hivatalbóli kezdeményező az ellenőrzése eredményét az ellenőrzéssel érintett szervezettel köteles közölni az alábbi jogszabályi rendelkezések szerint.

44. Az Ász tv. 29. § (1) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

45. Az Ász tv. 29. § (2) bekezdése szerint az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

46. Az Ász tv. 29. § (3) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

47. Az Ász tv. 32. § (1) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék az általa végzett ellenőrzésekről jelentést készít. A jelentés tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat, következtetéseket.

48. A Kbt. 152. § (2a) bekezdésének a) pontja szerint, ha a Kbt. 152. § (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Kbt. 152. § (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől számított kilencven napon belül kezdeményezheti.

49. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményező által rendelkezésre bocsátott iratok alapján megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező az ellenőrzése eredményét a beszerzővel 2024. február 8-án közölte, így a Kbt. 152. § (2a) bekezdésének a) pontja alapján a hivatalbóli kezdeményezőnek 2024. május 8-ig volt lehetősége kezdeményezést benyújtani. Tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését 2024. április 24-én, vagyis 2024. május 8. előtt benyújtotta, a kilencven napos szubjektív határidőt megtartotta.

50. A Döntőbizottság nem fogadta el a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontját, hogy a Kbt. 152. § (2a) bekezdése a hivatalbóli kezdeményezőre nem vonatkozik. A Kbt. 152. § (2a) bekezdése két feltételt tartalmaz arra vonatkozóan, hogy mikor kell alkalmazni a kilencven napos szubjektív határidőt:

1. a Kbt. 152. § (1) bekezdése szerinti szervezet
2. közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le.

51. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdése szerinti szervezet, ugyanis a Kbt. 152. § (1) bekezdés b) pontjában szerepel az Állami Számvevőszék, így az első feltétel a hivatalbóli kezdeményező esetében teljesül.

52. A Döntőbizottság megállapította azt is, hogy a hivatalbóli kezdeményező jogszabályban meghatározott ellenőrzést folytat le, ellenőrzése közbeszerzési jogsértés feltárására is irányul.

53. Ezt támasztja alá az Ász tv. 1. § (3) bekezdése, mely szerint az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését, ebbe a Döntőbizottság álláspontja szerint beletartozik a közbeszerzések ellenőrzése, így módon a közbeszerzési jogsértések feltárása is. Erre tekintettel a második feltétel is teljesül a hivatalbóli kezdeményező esetében.

54. Fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését a Kbt.-ben rögzített határidőben nyújtotta be, a kezdeményezésben foglaltak vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, így a Döntőbizottság áttért a kezdeményezésben foglalt vélt jogsértés érdemi vizsgálatára.

55. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés keretei között abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beszerző a 2021. augusztus 25-én létrejött adásvételi szerződés esetében jogsértően mellőzte-e a közbeszerzési eljárást.

56. A Kbt. 21. § (1) bekezdésének első mondata szerint az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik.

57. A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

58. A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

59. A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza. Eszerint közbeszerzési szerződés a Kbt. szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés.

60. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul: 1. a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, 2. a Kbt. szerinti beszerzési tárgy tekintetében, 3. legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű, 4. visszterhes szerződést köt. Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése kizárja a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, emiatt a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

61. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

62. A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Kbt. alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek a következő szervezetek: ca) az állam, cb) a költségvetési szerv, cc) a közalapítvány, cd) a helyi önkormányzat, ce) a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, cf) a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, cg) a területfejlesztési önkormányzati társulás, ch) a térségi fejlesztési tanács.

63. A Döntőbizottság a beszerző – interneten nyilvánosan elérhető – Szervezeti és Működési Szabályzat III.1. pontja alapján megállapította, hogy a beszerző mint központi költségvetési szerv a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerinti ajánlatkérőnek minősül.

64. A Döntőbizottság másodikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés vonatkozásában a visszerhesség megállapítható-e.

65. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a beszerző a 2021. augusztus 25-én létrejött adásvételi szerződés szerint vételár ellenében rendelte meg az adásvételi szerződésben szereplő termékeket, ezért a beszerzés visszerhesnek minősül.

66. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés tárgya beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

67. A Kbt. 8. § (1) bekezdése szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

68. A Kbt. 8. § (2) bekezdése alapján az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről. Az árubeszerzés magában foglalja a beállítást és az üzembe helyezést is.

69. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezéssel érintett beszerzés tárgya árubeszerzés volt, tekintettel arra, hogy a beszerző reagensek, fogyóanyagok, vagyis forgalomképes és birtokba vehető ingó dolgok tulajdonjogát szerezte meg a beszerzések megvalósításával.

70. A Döntőbizottság negyedikként a beszerzés értékét vizsgálta, valamint azt, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.

71. Tekintettel arra, hogy a beszerző és a kérelmezett az adásvételi szerződést határozatlan időre kötötte és a kérelmezett a beszerző eseti megrendelése alapján szállította a termékeket, a szerződés 1. számú mellékletében rögzített egységárak ellenében, a Döntőbizottság a 2021. augusztus 25-én létrejött adásvételi szerződés alapján – 2021. október 29. és 2023. szeptember 22. között – kifizetett nettó összeget vette alapul a beszerzés értékének vizsgálatánál. A tényleges nettó kifizetés, így a beszerzés értéke az említett időszakban 47.971.200.-Ft volt.

72. A Kbt. 15. §-a szerint:

„(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni.

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.”

73. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 74. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár 2021. január 1-jétől 2021. december 31-éig árubeszerzés esetében 15,0 millió forint.

74. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 74. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár 2022. január 1-jétől 2022. december 31-éig árubeszerzés esetében 15,0 millió forint.

75. A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 77. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár 2023. január 1-jétől 2023. december 31-éig árubeszerzés esetében 15,0 millió forint.

76. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a beszerzés értéke (összesen 47.971.200.-Ft) meghaladta a nemzeti értékhatárt (15.000.000.-Ft).

77. Tekintettel arra, hogy a fentiek szerint mind a négy feltétel teljesült és a beszerzés értéke meghaladta a nemzeti értékhatárt, a beszerzőnek közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia a kezdeményezéssel érintett beszerzést megelőzően.

78. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a beszerző jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását. A beszerző e magatartásával megsértette a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

79. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

80. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

81. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15 %-a.

82. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

83. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

84. A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

85. A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

86. A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

87. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a 2021. augusztus 25-én létrejött adásvételi szerződés nem semmis, mert kiemelkedően fontos közérdek fűződik ezen szerződés teljesítéséhez. Az adásvételi szerződés szerint a beszerző reagenseket, kiegészítőket, fogyóanyagokat szerzett be, amelyek a betegellátás működéséhez elengedhetetlenek. Ezen termékek egészségügyi célból, prevenciós, illetve alapellátásra szolgálnak, minden kétséget kizáróan a beszerző alaptervekenységét képező betegellátás veszélyeztetésével járna ezen termékek hiánya. A biztonságos betegellátás a beszerző legfontosabb feladata és kötelezettsége, melynek egyik fő pillére a lakosság számára nyújtott ellátások minőségének és hatékonyságának növelése olyan termékekkel, mely ezen célokat teszik lehetővé.

88. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a Kbt. 137. § (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

89. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7a) bekezdése alapján további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel szemben.

90. A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Döntőbizottság a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

91. A Döntőbizottság a két bírság összegének megállapításakor az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság a beszerző terhére értékelte, hogy súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötte meg az adásvételi szerződést. A Döntőbizottság álláspontja szerint magasabb összegű bírság kiszabását indokolja az, hogy a megállapított jogsértés már nem javítható ki.

A Döntőbizottság a beszerző javára értékelte a beszerző együttműködő magatartását és azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt, továbbá, hogy a beszerzővel szemben a Döntőbizottság jogsértést a 2021., a 2022. és a 2023. években nem állapított meg.

A Döntőbizottság értékelte a beszerző által előadottakat is: a beszerző szervezeti bizonytalanságait, az ágazatot – így a beszerzőt is – érintő jogszabályi bizonytalanságokat, valamint azt, hogy a beszerző haladéktalanul intézkedett a sérelmes helyzet reparálása érdekében és soron kívül elkezdte előkészíteni a közbeszerzési eljárást a jogorvoslat tárgyát képező reagensek, fogyóanyagok vonatkozásában.

E szempontokat összességében mérlegelve, a jogsértő beszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságokat tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) és (7a) bekezdéseiben meghatározott maximális mértéket.

92. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

93. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

94. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. július 9.

Dr. Kriston Kinga sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Andriska Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Bordás Ádám kamarai jogtanácsos
2. Dr. Garancsy Georgina ügyvéd
3. Dr. Bűrös László ügyvéd
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság
5. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium